

Henryk Machajewski

Dębczyno, gm. Białogard, woj.
koszalińskie. Stanowisko 39

Informator Archeologiczny : badania 14, 57-59

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BISKUPICE, gm. Brwinów
woj. warszawskie

patrz
okres wpływów rzymskich

BOCHENIEC, gm. Małogoszcz
woj. kieleckie
Stanowiska 2 i 6

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Andrzej Matoga. Finansował WKZ w Kielcach przy udziale Urzędu Gminy w Małogoszczu. Siódmy sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z III-V okresu epoki brązu oraz osada kultury łużyckiej.

Badaniami objęto północno-zachodnią część cmentarzyska /stanowisko 2/ rozkopując obszar o powierzchni 150 m². Odkryto jedynie dwa ciałopalne groby kultury łużyckiej. Grób 115 należy zaliczyć do kategorii obiektów bezpopielnicowych, gdzie przepalone kości złożone były bezpośrednio w piasku, tworząc niewielkie, w rzucie poziomym kolistę skupienie. Grób 116 zawierał uszkodzoną popielnicę /naczynie wazowate/ ze spalonymi kośćmi wewnątrz. Odkryte groby wystąpiły w najstarszej strefie użytkowania cmentarzyska, datowanej na III okres epoki brązu.

Równolegle przeprowadzono badania sondażowe na położonej w pobliżu osadzie kultury łużyckiej /stanowisko 6/. Zajmuje ona kilkuhektarowy obszar, rozciągający się na terasie nadzalewowej wzdłuż prawego brzegu Łosośny /Wiernej Rzeki/. Ograniczono je do szeregu wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 150 m². Wyeksplorowano 8 jam osadniczych. Były one w rzucie poziomym przeważnie kolistę, o średnicy zwykle około 1 m, lub owalne. W profilu zwykle nieckowate, sięgały do głębokości 90 cm. Wypełniska jam ciemnoszaro-brunatne lub ciemnoszare, wręcz czarne zawierały jedynie ułamki lub większe fragmenty naczyń oraz polepę. Dokładne odtworzenie funkcji opisanych obiektów jest trudne do przeprowadzenia. Wydaje się, iż stanowią one ślady jam gospodarczych porzuconych po krótkim okresie eksploatacji lub też mogą to być zagłębienia powstałe przy budowie innych obiektów.

Na podstawie materiału zabytkowego osadę, a przynajmniej badaną w tym sezonie jej partię, należy datować na III okres epoki brązu.

DĘBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 10

patrz
wczesne średniowiecze

DĘBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 39

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Katedra Archeologii
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Henryk Machajewski. Finansował UAM w Poznaniu. Trzeci i ostatni sezon badań, Obozowisko kultury pucharów lejkowatych, cmentarzysko kultury łużyckiej, cmentarzysko kultury oksywskiej, elementy grupy dębczyńskiej, elementy kultury okresu wczesnego średniowiecza.

Badania skoncentrowano w południowej i południowo-zachodniej części stanowiska. Celem badań było przede wszystkim określenie zjawisk kulturowych z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu rzymskiego.

Na obszarze około 1375 m² zarejestrowano 83 obiekty następujących jednostek kulturowych:

- a/ kultura łużycka /IV/V okres epoki brązu/ - 24 groby jamowe i popielnicowe niekiedy z resztkami obstawy kamiennej. Wszystkie groby w dużym stopniu zniszczone,
- b/ kultura oksywska /faza A3 młodszego okresu przedrzymskiego/ - 20 grobów popielnicowych i jamowych, miejsce ciałopalenia oraz paleniska. Wśród znalezisk uwagę zwracają naczynia wazowate z wypukłą częścią górną, dolną zwężoną, naczynia kubkowate oraz zapinki żelazne typu "N" Kostrzewskiego, nożyki sierpikowate i okucia pasów. Typowe wyposażenie grobu stanowi pojedynczy egzemplarz części stroju, niekiedy usytuowany w popielnicy,
- c/ 37 obiektów /jamy/ o nieokreślonej przynależności kulturowej.

Badania prowadzone w 1980 r. zakończyły trzyletni cykl badań wykopaliskowych prowadzonych na tym stanowisku.

Reasumując, na obszarze około 1682,5 m² zarejestrowano 109 obiektów następujących kultur:

- a/ kultura pucharów lejkowatych /faza lubońska/ - obozowisko /?/ - 12 jam,
- b/ kultura łużycka /IV/V okres epoki brązu/ - cmentarzysko 28 grobów ciałopalnych z obstawą i bez obstawy kamiennej oraz palenisko i fragment budowli słupowej,
- c/ kultura oksywska /faza A3 młodszego okresu przedrzymskiego/ - 27 grobów popielnicowych i jamowych, miejsce ciałopalenia i palenisko,
- d/ grupa dębczyńska /III-V/VI w./ - luźno, elementy stroju /patrz: Informator Archeologiczny. Badania 1977 r./,
- e/ kultura okresu wczesnego średniowiecza /XI-XII w./ - luźno, fragmenty ceramiki,
- f/ 37 obiektów - jamy, o nieokreślonej przynależności kulturowej.

W układzie przestrzennym elementów powyższych kultur stwierdzono wyraźne zróżnicowanie. Uwagę zwraca przede wszystkim prawdopodobnie całkowicie zbadane cmentarzysko kultury oksywskiej. W układzie osadniczo-kulturowym Pomorza Środkowego stanowi ono istotny przyczynek dla określenia wielkości populacji, jej ewentualnego wewnętrznego zróżnicowania /1 grób tzw. pełnozbrojnego wojownika/, sposobów kremacji /miejsce ciałopalenia zlokalizowane na obrzeżu skupiska grobów/, a także dla określenia przemian kulturowych, tj. zaniku kultury oksywskiej i kształtowania się kultury wielbarskiej z początkiem fazy B1 okresu rzymskiego.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii UAM w Poznaniu.

DEBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 41

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Henryk Machajewski,
Finansował UAM w Poznaniu. Drugi i ostatni
sezon badań. Osada ludności kultury lużyckiej
z IV-V okresu epoki brązu.

Badania skoncentrowano w południowo-wschodniej części stanowiska. Celem było określenie charakteru stanowiska w układzie osadniczym rejonu środkowej Parsęty. Na obszarze 285 m² zarejestrowano 30 obiektów w dwóch poziomach osadniczych:

- I - 20 obiektów, 3 budynki słupowe zorientowane na linii N-S i N/W-S/O na planie regularnego prostokąta o wymiarach 5 x 3 m, względem siebie usytuowane szeregowo. Z układu jam posłupowych sugerować można, że stosowano konstrukcję sumikowo-łatkową. Podłogę budynków - wewnątrz nie stwierdzono palenisk - stanowi zwarty układ kamieni ułożony na warstwie gliny. Dalsze obiekty - 2 półziemianki oraz 15 jam o nieokreślonym charakterze. Poza jednym egzemplarzem brązowego sierpa z guzkiem i naczyń ceramicznych nie stwierdzono innych przedmiotów.
- II - 10 obiektów, fragmenty nieregularnych budowli słupowych. Poza naczyniami ceramicznymi nie stwierdzono innych przedmiotów.

Materiały przechowywane będą w Katedrze Archeologii UAM w Poznaniu.

Nie przewiduje się dalszych badań.

DOBRE, gm. Wilków
woj. lubelskie
Stanowisko 1 i 2

patrz
okres lateński